

Belgisch-Nederlands Colloquium 28 oktober 2021

Enkele actualia uit de Nederlandse natte praktijk

CALAND ADVOCATEN

ROTTERDAM

Jitteke Blussé van Oud-Alblas

CALAND ADVOCATEN

ROTTERDAM

Ervaringen met maritieme bewijsvergaring

- Achtergrond – kijken bij de burens
- Richting discovery?
- De rol van de waarheidsvinding

Diverse mogelijkheden – het speelveld

Ex parte

- Bewijsbeslag (alleen bewarend)
- Maritieme gerechtsdeskundige
  - “volledig” (eindrapport)
  - “coördinator” (verzamelen en verslag)
  - “schriftelijk” (rapportage aan Rb)
  - “zitting” (assistentie ter zitting)

Op tegenspraak

- Voorlopig getuigenverhoor
- Voorlopig deskundigenbericht
- Onderzoek ladingschade art. 8:495-496 BW

Ervaringen met
maritieme
gerechtsdeskundigen

- Weinig tot geen terughoudendheid bij internationale gevallen zonder bevoegdheid ten gronde, zelfs bij ex parte benoeming. Zie bijv. “My Vision”, ECLI:NL:RBROT:2021:4230, r.o. 4.4: beroep op arbitragebeding verworpen wegens spoedeisendheid, benoeming maritieme gerechtsdeskundige “volledig”.

Ervaringen met
maritieme
gerechtsdeskundigen

- Vooral bij weigering medewerking wordt relatief eenvoudig 'ex parte' toegewezen, inclusief dwangsommen. Zie bijv. “Royal Klipper”, Rb Rotterdam 13 en 18 november 2020 (*hoger beroep loopt*), en “Lady Rosbud”, ECLI:NL:RBROT:2020:3282.

Ervaringen met
maritieme
gerechtsdeskundigen

- Scope onderzoeken in bepaalde gevallen ruimer dan ladingschade onderzoek ex art. 8:495-496 BW: al onderzoek naar oorzaak vertraging vóóordat ladingschade is vastgesteld (o.a. “Lady Rosebud”)

Ervaringen met
maritieme
gerechtsdeskundigen

- Hoge kosten onderzoek, niet alleen van de gerechtsdeskundige zelf, maar ook van de zijde van betrokken partijen en hun experts en advocaten (verzamelen en aanleveren informatie, controle op het onderzoek, het geven van input, en het bewaken van de taakvervulling door de deskundige). Daarnaast ook vaak kosten van derden niet-gerekwestreerden met mogelijke belangen. Zie bijv. “My Vision”, r.o. 4.6 (hoewel rekest geen grond biedt om niet-gerekwestreerden tot medewerking te dwingen, verwacht de rechter die medewerking wel).

Ervaringen met
maritieme
gerechtsdeskundigen

- Erkenningsproblematiek en risico préjudice. Onzekerheid over status van ex parte beslissingen, incl. dwangsommen, en daarop gebaseerde (onderzoeks)rapporten in internationale context.

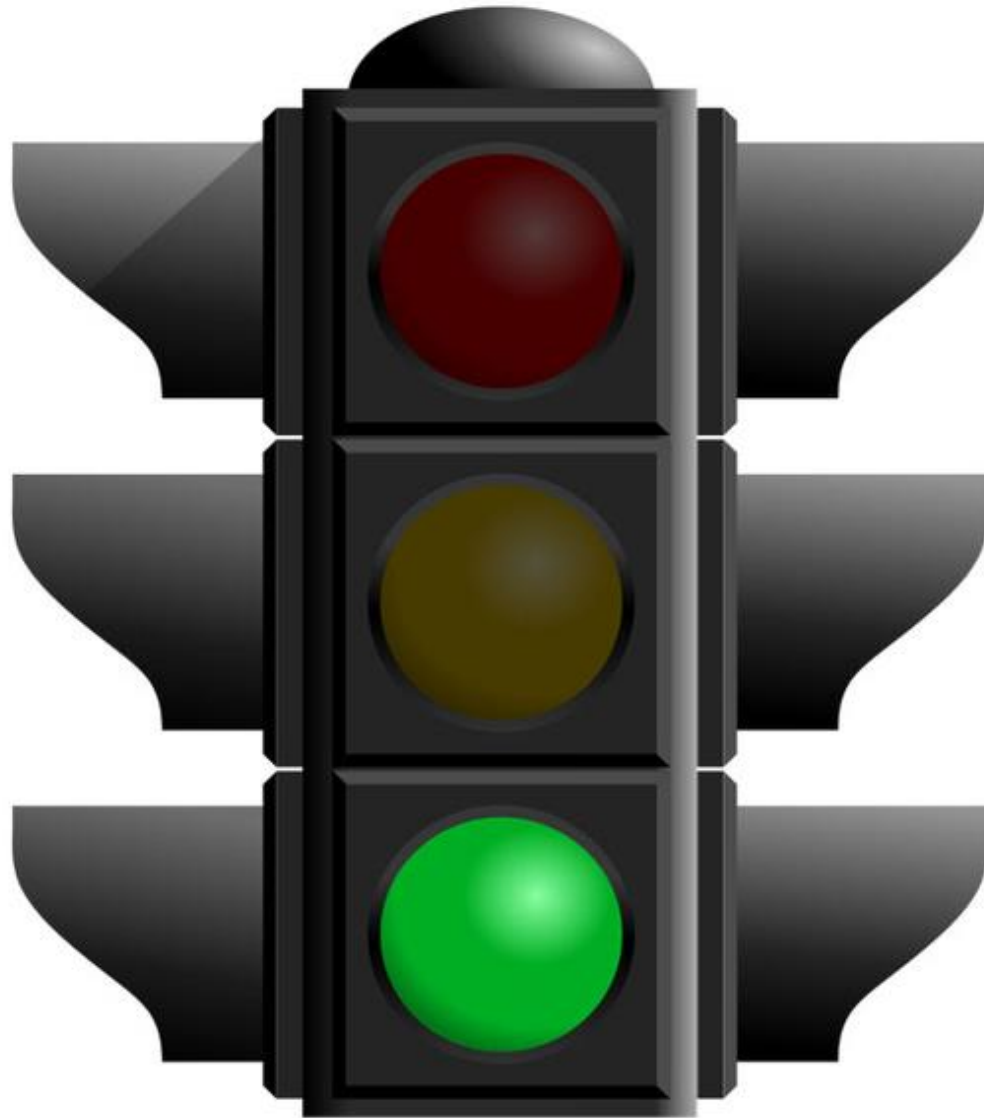
Ervaringen met
maritieme
gerechtsdeskundigen

- Er zijn echter ook mogelijkheden om benoeming maritieme deskundige geheel of deels te voorkomen. Vrijwillig en waar mogelijk op voorhand informatie aanbieden en delen, de rechter op voorhand vragen om te worden gehoord (invloed op de onderzoeksvraag), zelf het initiatief nemen tot tegensprekelijke expertise of zelfs zelf een deskundigenbericht vragen. Daarnaast is toezicht op en waar nodig bijsturen van de deskundige tijdens het onderzoek belangrijk

Ervaringen met
maritieme
gerechtsdeskundigen

-
- De rechter benadrukt in sommige gevallen het belang van tegensprekelijke expertise c.q. benoeming van een onafhankelijke deskundige. Zie “Bow Jubail”, ECLI:NL:GHDHA:2020:2055, r.o. 7.2: *“had he voor de hand gelegen dat NCC zich direct na het incident tot de rechtbank had gewend met het verzoek om benoeming van een (maritiem) deskundige voor een onafhankelijk onderzoek, of ten minste een tegensprekelijke expertise had georganiseerd. Zij heeft echter alleen een eigen expert aan boord gehaald”*
-

Conclusie

Er is volop gelegenheid voor maritieme bewijsverga
in Nederland.

Uitzondering

De grens tussen fact finding en normatieve finding

Pollux / Nord Taurus; Perseus ECLI:NL:GHDHA:2021:1423

- Verzoek tot bevelen voorlopig deskundigenbericht voor het eerst in hoger beroep, naar aanleiding van vonnis over aanvaring tussen loodskotter Pollux en bulk carrier Nord Taurus tijdens ontscheping loods vanaf Nord Taurus op loodstender Perseus.
- Rb: Nord Taurus was beperkt manoeuvreerbaar, 18(a)(ii) jo. 3(g)(iii) Colregs, want bezig met overzetten loods op Perseus
- Beoordeling verzoek tot gelasten voorlopig deskundigenbericht als middel tot veilig stellen van bewijs en beoordelen positie: in beginsel géén discretionaire bevoegdheid *mits*
  - feiten die zich voor bewijs door een deskundige lenen
  - verzoek is *terzake dienend en voldoende concreet*

Pollux / Nord Taurus; Perseus
ECLI:NL:GHDHA:2021:1423

Wettelijke afwijzingsgronden:

- a. Geen belang
- b. Misbruik van bevoegdheid
- c. Strijd met de goede procesorde
- en
- d. Andere zwaarwichtige redenen

CALAND ADVOCATEN

ROTTERDAM

De vragen aan de deskundige

De deskundige zou de volgende, '*nautisch technische*', vragen moeten beantwoorden:

- a. was de Nord Taurus, naar nautisch technische begrippen, ten tijde van de aanvaring aan te merken als een beperkt manoeuvreerbaar schip als bedoeld in de Bepalingen ter voorkoming van aanvaring op zee (Colregs), en zo ja, vanaf hoe laat kon zij als een beperkt manoeuvreerbaar schip worden aangemerkt;
- b. heeft de Nord Tarus voldaan aan de op haar rustende verplichtingen uit hoofde van de Bepalingen ter voorkoming van aanvaring op zee (Colregs);
- c. heeft de Nord Taurus voldaan aan de vereisten van goed zeemanschap;
- d. heeft de deskundige overige opmerkingen die voor de beoordeling van de schuldvraag tussen beide schepen relevant kunnen zijn?

Verwijzing naar arrest Britse Supreme Court inzake Ever Smart / Alexandra 1 [2021] UKSC 6.

Pollux / Nord Taurus; Perseus ECLI:NL:GHDHA:2021:1423

Afwijzing verzoek, want:

- Strekt niet tot vergaren of veilig stellen bewijs toedracht
- Het gaat om uitleg van (rule 18 van) de Colregs; dat betreft geen door deskundige te bewijzen feiten
- Mening van een nautisch technische deskundige over omstandigheid (technische manoeuvreerbaarheid) is niet terzake dienend
- De in de vragen besloten uitgangspunten zijn tussen partijen in geschil

CALAND ADVOCATEN

ROTTERDAM

CALAND ADVOCATEN

ROTTERDAM

Een korte beschouwing van de Nederlandse aanvaringsjurisprudentie

De schuldvraag bij aanvaring

Het beoordelingskader

- Brussels en Geneefs Aanvaringsverdrag
- Weging schuld (art. 8:545 resp. 8:1006 BW); aansprakelijkheid in verhouding tot het gewicht van de schuld van de schepen
- Saldering schuld
- Een weging van causale factoren met of zonder moraliteitsoordeel?
- Billijkheidscorrecties

Enkele signaleringen – en vragen

- Bepaling of fouten schuld aan de aanvaring opleveren, staat vooral in een causale sleutel
- Hoewel zeldzaam, komen 100/0 schuldverdelingen nog altijd voor
- Trend van wegstrepen minimale schuld (beroep op error in extremis of ‘schuld van de één valt in het niet bij die van de ander’) versus hind sight bias? Zie “Vlieland”/ “Kevin S”, ECLI:NL:PHR:2019:368
- Bij schuldverdeling slechts zelden minder dan 25% schuld, behoudens bijzondere gevallen, zie
  - Colophon / Prinsengracht, ECLI:NL:RBZWB:2017:47, van achteren overvaren motorjacht, 85/15%, en
  - Bolero / Werner Reich, ECLI:NL:RBROT:2019:10059, van achteren overvaren motorjacht, 90/10%

Enkele signaleringen – en vragen

- Bijzonderheid inzake “Bolero”: soort billijkheidscorrectie, maar in plaats van wegstrepen schuld, laat de rechtbank de saldering vervallen:
- Bij weging van de wederzijdse fouten die oorzakelijk zijn voor de aanvaring komt de rechtbank tot een verdeling van negen/tienden aan de zijde van de ‘Werner Reich’.
- Echter, gelet op de uiteenlopende ernst van de gemaakte fouten en op de ernstige gevolgen van de aanvaring aan de zijde van de familie, vervalt de vergoedingsplicht aan de zijde van de eisers geheel.

CALAND ADVOCATEN

ROTTERDAM

Dank voor uw
aandacht!

(en input)